

Groene As Noord-Nederland

waarin opgenomen
NIEUWSBRIEF

‘Veenkoloniën, daar heb je de ruimte’

Voorjaar 2004

Secr. Ad van Oosten, Eemnesserweg 253, 1223 GG Hilversum, tel. 035-6778492

Enthousiasme voor “Groene As”

De *Groene As Noord-Nederland* loopt van Stavoren naar Sellingen. Of andersom, natuurlijk. Honderdvijftig kilometer landschapsschoon om te fietsen, te wandelen of om dorpen en monumenten te bezichtigen. Het kan een waardevolle aanvulling zijn op het landelijk langeafstands-fietspadennetwerk, meent Ad Snelderwaard van het Fietsplatform. Ook Evert Visser, voorheen werkzaam bij het NNBT, is enthousiast. Hij adviseert de Groene As onder de aandacht te brengen van de opnieuw op te richten provinciale VVV's.

Burgemeester Ab Meijerman van Veendam zond ons een uitgebreide brief waarin hij de Groene As “een leuk idee” noemt. “Veendam, pleisterplaats tussen Hondsrug en Westerwolde, past daar uitstekend in,” aldus burgemeester Meijerman. Helaas kunnen we niet iedereen gelukkig maken, wat natuurlijk niets zegt over de toeristische kwaliteiten van Veendam.

Ook een Blauwe As...?

Is er ook een Blauwe As, vroeg iemand. Ik had het nog niet bedacht, maar je zou een *Blauwe As Noord-Nederland* kunnen tekenen van Winschoten via het Winschoterdiep, de Blauwe Stad, het Zuidlaardermeer, het Van Harinxmakanaal, het Leekstermeer en het Prinses Margrietkanaal naar de Friese meren. Welke watersportliefhebber gaat dit plan uitwerken?

Samenwerking VVV's blijft noodzaak

Het gesprek met Evert Visser bracht mij nog op een gedachte. Het is niet aan mij om op deze plaats het NNBT-drama te analyseren. Ik denk wel dat er behoefte blijft aan regionale samenwerking, zonder een topzware organisatie. Groningen, Friesland en Drenthe kunnen de eigen sterke punten benadrukken, en tegelijk in initiatieven samenwerking zoeken. Een gemeenschappelijk noemer van de noordelijke provincies zou kunnen zijn: een *gebied met karakter*, waar je rust vindt in een jachtige tijd.

Open landschap in trek bij Nederlanders

Natuur en open landschap worden door heel veel Nederlanders gewaardeerd. Dat blijkt uit een enquête van TNS NIPO in opdracht van de stichting Natuur en Milieu. Maar liefst 85 procent van de ondervraagden vindt natuur en open landschap “zeer belangrijk”. En 91 procent wil dat eerst braakliggende plekken in stad en dorp worden bebouwd, voordat voor nieuwbouw wordt uitgeweken naar natuur en open landschap.

Op uitnodiging van het Veenkoloniaal Museum in Veendam heeft een gezelschap fotografen het landschap van de Veenkoloniën vastgelegd. Fotograaf Ton van Rijn: “Een bekoring van het veengebied zijn de prachtige kleuren, vooral bij regenachtig weer. De verhouding van tweederde lucht en eenderde land, vrijwel geen horizonvervuiling, de schitterende kaarsrechte kanalen en de specifieke lintbebouwing.”

De foto's van de Veenkoloniën worden tot 7 juni tentoongesteld in het Veenkoloniaal Museum in Veendam en het Kunstencentrum in Emmen.

Dom, dom, dom

Het unieke karakter van het open Veenkoloniën-landschap wordt niet door iedereen erkend. Sommige 'deskundigen' vinden de Veenkoloniën maar saai. Zo heeft de Groningse hoogleraar Gert de Roo voorgesteld het historische landschap te veranderen in een groot vakantiepark. De reacties in het Dagblad van het Noorden waren vernietigend: "een megalomaan idee", "simplistisch", "wat bazelt die man..."

Even bizar is wat mij betreft het idee van een gedeputeerde (zijn naam ben ik even kwijt) om grootschalige *glastuinbouw* in de Veenkoloniën onder te brengen. Volgens de gedeputeerde zou een grootschalig kassengebied werkgelegenheid voor 1900 mensen opleveren. Afgezien van de onherstelbare schade voor het landschap, is de vraag of de rekensom van de gedeputeerde klopt. Waarschijnlijk valt het aantal gerealiseerde banen uiteindelijk veel lager uit, en de vraag is of de lokale werklozen die banen gaan bezetten...

Aantrekkelijke scenario's voor de Veenkoloniën

De Stichting Innovatie Veenkoloniën wil ideeën ontwikkelen voor de toekomst van dit gebied. Wordt de toekomst gekleurd door "waterkracht en waterpracht", "wonen naar je dromen", "ander land, andere landbouw" of "een parelsnoer"?

Vier onderzoeksteams gaan met de thema's aan de slag om aantrekkelijke en economisch interessante toekomstvoorstellen te doen. Combinaties van wonen en werken nemen daarin een belangrijke plaats in. Ook experimentele landbouw zou een plaats moeten krijgen. Veendam zou een dependance moeten krijgen van de Landbouwuniversiteit Wageningen. Eind dit jaar worden de voorstellen gepresenteerd op een reizende tentoonstelling.

Koeien in plaats van aardappels

Met subsidie van het ministerie van landbouw kunnen binnenkort zes melkveebedrijven starten in het Veenkoloniale gebied. Het mes snijdt aan twee kanten. De aardappelteelt krijgt het moeilijk door verminderde steun uit Brussel. Als basis voor de economie van de Veenkoloniën is de aardappelteelt te smal. Melkvee vormt een nuttige aanvulling. Maar ook voor het landschap zijn de koeien een verrijking. De stuurgroep Agenda voor de Veenkoloniën verwacht dat er in de komende tien jaar 50 melkveehouders naar de Veenkoloniën trekken.

'Spijtoptanten' terug naar Drentse Horn?

In een vorige Nieuwsbrief uitte ik mijn scepsis over de grootschalige woningbouw in het Noorden des lands. In 2003 is de bevolking van de provincie Groningen met 2000 personen gegroeid. Maar die groei is vrijwel geheel in de stad Groningen gerealiseerd; elders was er stilstand of achteruitgang. De komende jaren zal de bevolking in de landelijke gebieden verder afnemen. De vraag naar (duurdere) nieuwbouwwoningen wordt daardoor beperkt.

Tussen Stadskanaal en Borger wordt niettemin de *Drentse Horn* gebouwd: 1500 woningen, waarvan de helft voor de lokale behoefte. Voor de overige 750 woningen wordt gemikt op senioren, mensen die in de jaren vijftig en zestig naar het westen zijn verhuisd, en nu weer terug willen. "Die markt is groot," volgens burgemeester Stavast van Stadskanaal. "Je hebt het over de babyboom. Ze kunnen ook weer Grunnegers praten."

Op zich is het bouwen voor senioren een goed idee. Aan comfortabele en veilige ouderenhuisvesting is de komende jaren zeker behoefte. Maar bouw met mate.